

20.3. ОЧІКУВАНІ ЕФЕКТИ ВІД РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Ефекти реструктуризації стосуються зазвичай усіх сфер господарської активності підприємства. Це випливає з того факту, що підприємство є багатовимірною господарською структурою – системою, в якому кількісні і якісні зміни, що відбуваються в одному вимірі досліджуваної структури, тягнуть за собою, через взаємні залежності, зміни інших структур, які описують функціональні та організаційно-технологічні зв'язки підприємства.

Головними сферами, в яких очікується покращення економічної ефективності підприємств завдяки реструктуризації, є: майно, фінанси, організація, персонал, виробництво і продаж.

Можна виділити такі сфери діяльності підприємства, реструктуризація яких у відношенні до конкретного випадку була першопричиною змін на підприємстві, а також виділити ключові і другорядні ефекти. Основні сфери і ефекти реструктуризації представлені у табл. 20.

Таблиця 20

Якісні характеристики ефектів реструктуризації підприємства

Сфера, яка підлягає реструктуризації	Ефекти
Майно і капітал	Продаж, оренда невикористаних складових майна, продаж нерухомості соціального характеру – зміна структури майна, модернізація існуючого виробничого майна, зміни структури капіталу, зміна відносин власності, приваблення закордонного інвестора, впровадження акцій до публічного обороту, реалізація «екологічних» інвестицій
Фінанси	Зміни способів і джерел кредитування, покращення процесів погашення заборгованостей, зменшення боргів, зниження витрат, зменшення рівня постійних витрат, підвищення ліквідності, покращення широко трактованої економічної ефективності підприємства
Організація і управління	Зміни в організації підприємства – створення холдінгових структур, нових організаційних вертикалей, впровадження нової (зазвичай більш простої) організаційної структури, покращення інформаційної системи підприємства, комп'ютеризація, планування і програмування подальшого розвитку
Прийом на роботу	Зміна системи заробітної плати, раціоналізація прийому на роботу, виникнення нових робочих місць, зміни діапазону завдань, відповідальності, зміна структури прийому на роботу
Виробництво і продаж	Модернізація технології виробництва, покращення якості виробів і послуг, зміни в асортиментній структурі продукції, входження до нових сегментів ринку

Характерною властивістю ефектів реструктуризації є те, що їх величина, масштаб, а також сфери появи істотно залежать від виду реструктуризації, сфери діяльності або предметного діапазону, у зв'язку з чим у процесі аналітичного дослідження ефектів реструктуризації необхідно:

- визначити цілі реструктуризації і їх ієрархію, яка віднесена до різних часових горизонтів планування підприємства (стратегічного, теоретичного і операційного);

- описати зовнішні та внутрішні умови діяльності підприємства, оскільки місцем виникнення ефектів є не лише дане підприємство, але і його макро- і мікрооточення;

- мати на увазі, що не всі ефекти є придатними для безпосередньої фінансової оцінки, тому не можуть бути порівнювані між собою.